

Deformiteti trupa i fizička aktivnost

Dr sci. med. Duško Spasovski

Ortopedski hirurg

Profesor fizičke kulture

Docent Medicinskog fakulteta u Beogradu

Zdravstvena komisija Sportskog saveza Beograda

CoreFitMax konsultant

duskosp@gmail.com

Normalni oblik trupa

Frontalna ravan (spreda)

Grudna skolioza 0-5⁰

Simetrija koštanog sistema

Moguća asimetrija mišića trupa

Sagitalna ravan (s boka)

Vratna lordoza: 20-400

Grudna kifoza: 20-500

Lumbalna lordoza: 20-500

Značajne individualne varijacije

Deformiteti trupa

Odstupanje od prosečnog opsega nije deformitet

Strukturno odstupanje = deformitet

Osoba ne uspeva da ga koriguje aktivnim pokretom

Postoji i u anesteziji

Postoji bez obzira na položaj tela (sedenje, ležanje)

Ne-strukturno odstupanje = rezultat aktivnosti motorne kontrole

Sinonimi: loše držanje, funkcionalni poremećaj...

Ne postoji u anesteziji

Zavisí od telesnih aktivnosti i pozicija

Skolioza

Različiti uzroci

Idiopatska (ne zna se uzrok)

Sekundarna

Kongenitalna

Prateća

Ostali uzroci

Nisu sve skolioze iste. Podela skolioza:

Uzrast

Lokalizacija krivine

Intenzitet krivine

Progresivnost

Ključna reč: TORZIJA

Skolioza se vidi u frontalnoj ravni, ali najznačajnija komponenta je rotacija
pršljena oko vertikalne ose

Skolioza je 3D deformitet

Hiperkifoza

Uzroci

Idiopatska

Kongenitalne malformacije pršljenova

Osteoporoza

Neurolomuskularne bolesti

ostali uzroci..

Dijagnostika deformiteta trupa

Anamneza

Izgled

Tegobe

Klinički nalaz

Adamsov test

Lateral bending test

Neurološki pregled

Bolovi

Senzibilitet

Motorika

Medicinska dijagnostika

Klinički pregled

Rtg

Lečenje deformiteta trupa

Neoperativno

Specijalni sistemi vežbi

Mideri

Operativno

Trajno ispravljanje krivine ugradnjom metalnih implantata

Deformiteti trupa i fizička aktivnost

Prisustvo deformiteta kod sportiste izvodjenje sportske aktivnosti
može da:

Ometa
Ne ometa
Olakšava

Ne-strukturni poremećaji trupa

Različiti nazivi

“Nepravilno držanje”
“Loše držanje”
“Funkcionalni deformitet”

Uzroci?

Težak ranac?!
Školska klupa!?
Mobilni telefon!

Posturalna disfunkcija

Sve više dece i odraslih

Svih uzrasta

Uzrok: način života!

Fizička neaktivnost
Gojaznost
Loše životne navike (ekrani, dugo sedenje...)
Neadekvatna angažovanost
Socioekonomski uzroci

Ukršteni sindromi kičmenog stuba

Senzo-motorički ukršteni obrasci (Janda, 1979)

Donji (karlični) ukršteni sindrom
Gornji ukršteni sindrom

Važan element: torakolumbalna fascija

Core muskulatura

Distributer sile

Ekstenzija trupa
Rotacija (mehanizam spiralne opruge)
Spaja motoriku ruku i nogu
Sprečava kolaps u četvoronožnom osloncu

Korekcija posturalne disfunkcije

Reprogramiranje motorne kontrole

Nevoljni obrazac pokreta

Uslov za korekciju posturalne disfunkcije vežbanjem:

Odsustvo bola

Odsustvo refleksa

Nevoljni režim rada

Odnos disanja i pokreta (Core muskulatura)

VELIKI broj ponavljanja: 20-100.000 !!!

Sportovi sa ponavljajućim pokretima

Protiv hiperkifoze: ekstenzija glave, vrata i grudi

Protiv hiperlordoze: korekcija prednjeg karličnog tilta

Protiv skolioze: derotacija karličnog i ramenog pojasa

Obrazac disanja uslovljen pokretom

Kvazistatičke aktivnosti

Primer: sport kao dodatak lečenju

Sport i terapija dele iste motoričke elemente: primer Schroth i dragonboat.

Mogućnost grupisanja: individualno doziranje , grupna supervizija

Timski rad